

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/III/40509/91/5681/102/
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA
PODUREDNIŠTVO:		Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Škofova beseda sobratom

»Zanje se posvečujem, da bodo tudi oni posvečeni z resnico«
(Jn 17, 19).

Na praznik Marijinega vnebovzeta bo posvetitev našega naroda Materi božji. Ob določenem času bomo duhovniki in verniki doma in po svetu zbrani ob Njej, ki je »vseh slovenskih src Kraljica«. Naša posvetitev ne sme biti nekaj zunanjega, samo opravljena slovesnost, marveč mora biti osebno in občestveno dejanje vere v najtesnejši povezanosti z Njo, ki je božja in naša Mati.

Posvetitev Mariji ni nekaj nesodobnega in za naš čas nepriemernega, tudi ne nekaj zgolj zunanjega in čustvenega, marveč zavestno dejanje posameznika in vsega naroda, ki ima globoko svetopisemsko in teološko utemeljitev.

Na veliki četrtek je Kristus pri zadnji večerji med velikodušniško molitvijo opravil svojo posvetitev in posvetitev vsega božjega ljudstva. »Sveti Oče, zanje se posvečujem, da bodo tudi oni posvečeni z resnico. Toda ne prosim samo za te (apostole), temveč tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame« (Jn 17, 19-21). Iz ljubezni do nas se je Kristus popolnoma izročil svojemu Očetu. Vnaprej je izrekel svojo »da« njegovi volji. V popolni svobodi in predanosti se je postavil na našo stran, da bi nas posvetil in se za nas daroval.

V tej posvetitvi ima korenine in moč tudi naša posvetitev, ki jo bomo opravili 15. avgusta. Naj bo izraz naše osebne in občestvene, z vero prežete predanosti nebeškemu Očetu po Kristusu in Mariji.

Za nas duhovnike, redovnike in redovnice ima posvetitev posebno razsežnost. Posvetiti se Mariji pomeni »vzeti jo k sebi«, se pravi imeti jo v središču svojega osebnega življenja, duhovniškega in redovniškega poslanstva; pomeni uresničiti z njeno pomočjo in priprošnjo v svojem življenju Kristusovo posvetitev nebeškemu Očetu; pomeni končno zaživeti še bolj zavestno tisti zavezi, ki smo jo sklenili pri krstu, pri duhovniškem posvečenju in pri večnih zaobljubah.

Franz Kramberger,
mariborski škof
(Sporočila Slovenskih škofij št. 8, 1992)

Vroč politično poletje Papež v Castelgandolfu

V času med julijem in avgustom se je nekoč dogajalo manj pomembnih stvari, saj so zlasti politični in vojaški dogodki v vročih dneh počivali. Ni pa vedno tako in tudi sedaj ne. V samem notranjem političnem okviru je zlasti prejšnji teden prišlo do raznih vrenj, ki so komaj kratek čas poslujočo vladno spravile v določeno politično krizo. Kar čez noč je namreč odstopil zunanji minister, demokristjan Vincenzo Scotti in s tem povzročil val ostrih komentarjev in polemik. Predsednik vlade Giuliano Amato se je takoj podal na Kvirinal in sporočil novico predsedniku republike. Oscar Luigi Scalfaro je precej kritično vzel na znanje to vest in najprej poveril kar samemu Amatu začasno vodenje tega pomembnega ministrskega resorja. V nekem svojem javnem govoru pa je dan kasneje celo označil podobno gesto za zločin proti državi. Zakaj pa? Ker naj bi Scotti s tem dejanjem dal v ospredje strankarske interese.

Predsednikova opomba pa izzveni le malo prehudo, zlasti v času, ko se mafija kaže kot prvi sovražnik države.

ALI VLADA ALI PARLAMENT

Zakaj je pravzaprav odstopil zunanji minister? Za jasen odgovor moramo seči malo nazaj. Znano je, da je krščanska demokracija pred sestavo nove vlade sprejela načelo, da morajo njeni ministri podati ostavko s parlamentarnega sedeža. To je seveda velika novost, ki je niso vsi pripravljeni sprejeti. Dejstvo pa je, da je večina ministrov DC to že naredila. Tudi Scotti. Zadnji trenutek pa se je premislil in se odločil, da bo raje sedel v parlamentu kot v vladi. Njegov ministrski in strankarski kolega Vitalone (zunanja trgovina) pa je v izziv vodstvu stranke najprej sporočil, da bo ostal tako minister kot tudi senator. Potem se je tudi on premislil; odstopil je kot senator...

Vse to kaže predvsem na nelahke in zapletene odnose v sami stranki re-

lativne večine. Znano je namreč, da je njen glavni tajnik Arnaldo Forlani (ki je bil glavni pobudnik za delitev vladnih in parlamentarnih funkcij) že po predsedniških volitvah, kjer je pogorel, podal ostavko s svojega mesta. Zadnje čase pa je spet namigoval, da bi morda odstop umaknil glede na težke razmere v državi. S tem pa niso zadovoljni pristaši manjšinskih struj in kot kaže tudi nekdanji ministrski predsednik Giulio Andreotti, ki je sedaj kot dosmrtni senator ostal nekako v ozadju. Ni postal ne predsednik republike, ne predsednik senata, ne predsednik vlade in niti zunanji minister, kot so nekateri predvidevali.

COLOMBO - NOVI ZUNANJI MINISTER

Vsekakor je sedaj na vrsti vsedržavni svet DC, ki je sklepal o vseh teh stvareh, posebej še o Forlanijevem odstopu. Prav ta točka pa je nekako zvođenela, saj je med tem Forlani tudi na seji političnega urada DC sporočil, da namerava res umakniti svoj odstop. Zato se notranje razmere v stranki verjetno vsaj zaenkrat ne bodo zaostrele oz. se bodo umirile.

Novi zunanji minister je medtem postal posl. Emilio Colombo, ki je v prejšnjih časih že večkrat zasedal to važno mesto. V sedemdesetih letih je bil tudi nekaj časa ministrski predsednik. Še prej je bil minister za

(se nadaljuje na 2. strani)

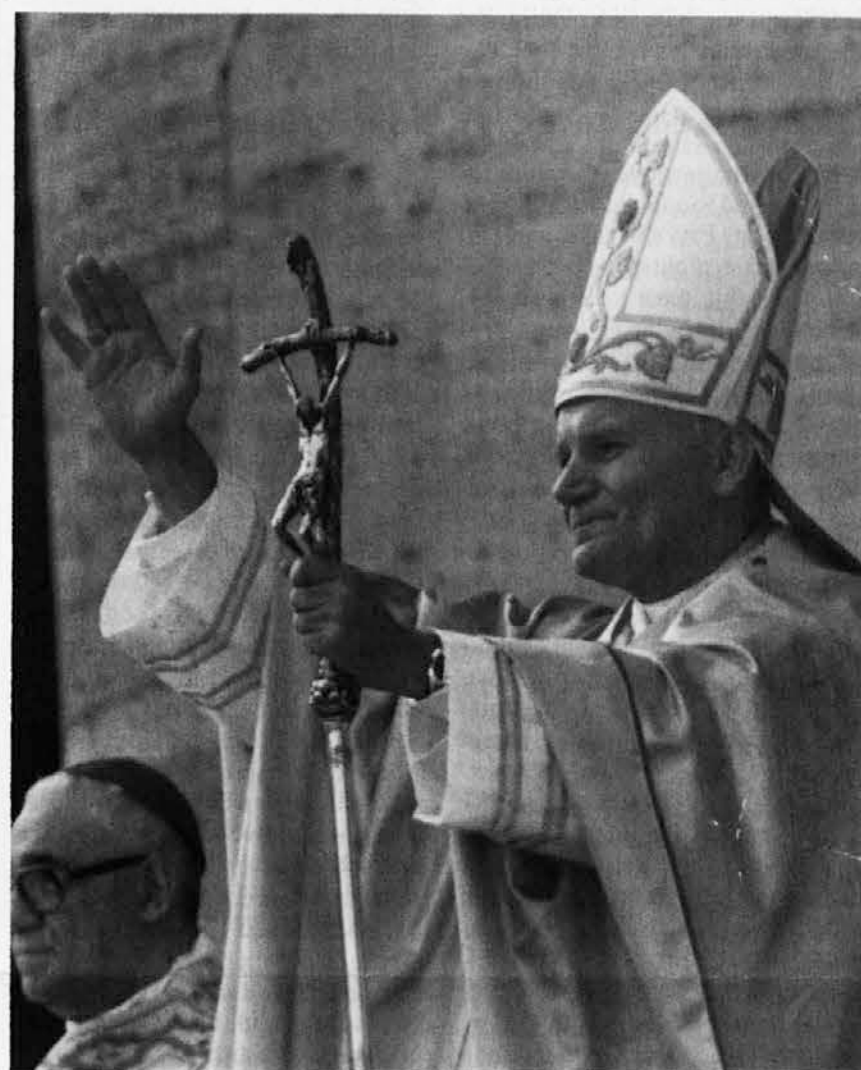
O volilnem zakonu septembra

V slovenski skupščini se bo o novi volilni zakonodaji razpravljalo septembra. Čeprav sta družbenopolitični zbor in zbor združenega dela sprejela kompromisni predlog zakona (ki ne vsebuje znanega »udbovskega amandmaja«), je zbor občin izglasoval zakon z vsemi popravki, ki so jih zagovarjali zlasti Pirnatovi narodni demokrati in Grosovi kranjski liberalci. Zakon, ki ga je sprejel zbor občin, vsebuje torej tudi popravek, po katerem bi bivši sodelavci komunističnih tajnih služb ne smeli biti državni poslanci. V četrtek je bila seja družbenopolitičnega zbora ne-sklepčna, zato so dokončno razpravo o sprejetju nove volilne zakonodaje preložili na september.

VAN DEN BROEK V SLOVENIJI

Nizozemski zunanji minister Hans van den Broek je prejšnji teden obiskal Slovenijo. Srečal se je s slovenskim vodstvom, pa tudi z bivšim premierom ter predsednikom SKD Lojzetom Peterletom.

V okviru Van den Broekovega obiska je prišlo tudi do dvostranskega sporazuma med Slovenijo in Nizozemsko, ki določa vrsto novih stikov med državama, in to na vseh področjih. Večina sporazumov, ki so bili sklenjeni z bivšo Jugoslavijo, ostane v veljavi. Nizozemska bo Sloveniji pomagala tudi pri vključevanju

Sv. oče Janez Pavel II. je potem, ko so mu v polikliniki »Gemelli« odstranili rakasto tvorbo benigne narave, to bolnišnico 27. julija zapustil in se sedaj nahaja v poletni rezidenci v Castelgandolfu. Tam bo po nasvetu zdravnikov počival mesec dni. V svoji poletni rezidenci pa je pred zbrano množico že molil angelsko češčenje.

V tej številki dobite:

- Cerkev, narodnost in ideologije
- 4. srečanje treh Sloveniji
- Romanje treh dežel
- Rovte '92
- Na obisku v koloniji v Comegliansu

Pučnik na Južnem Tirolskem

Podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Pučnik se je pred kratkim mudil na Južnem Tirolskem. Tam se je srečal z deželnim glavarjem dr. Luisom Durnwalderjem in z vodjo poslanskega kluba Južnotirolske ljudske stranke (Südtiroler Volkspartei - SVP) dr. Hubertom Frasnelli-jem. Slednji je podpredsednika slovenske vlade naprosil, naj se Republika Slovenija na mednarodni ravni zavzame za mednarodno zaščito narodnih manjšin. Frasnelli je v ta namen Pučniku podaril izvod Konvencije o osnovnih pravicah evropskih narodnih skupin, ki jo je Fuens (Federalistična unija evropskih narodnostnih skupnosti) posredovala Evropskemu svetu.

MARKO VOLJČ DIREKTOR LJUBLJANSKE BANKE

Novi direktor Ljubljanske banke je Marko Voljč, ki bo v tej funkciji nastopil septembra. Voljč je znan predvsem po tem, da je bil prvi izmed »strokovnih« kandidatov za mandatarja nove (levičarske) slovenske vlade. Kot znano je njegov poskus spodletel in je tako Lojze Peterle še nekaj časa ostal na svojem mestu. Sedaj pa je Voljču uspelo pri-

(se nadaljuje na 2. strani)

OBVESTILO

Interesente obveščamo, da žičnica za Sv. Višarje še vedno ne obratuje.

»Koroški« misijonski novomašniki

Naši bratje in sestre na Koroškem zavzeto podpirajo misijonske bogoslovce. Zadnja Nedelja nam pove, da je bilo letos kar 21 novomašnikov v misijonskih deželah, ki so jih v času

študija podpirali dobrotniki s Koroške. Nekateri so materialno podpirale župnije, kar 11 pa posamezne družine ali kar posamezniki. Zgledno in vredno posnemanja.

Cerkev, narodnost in ideologije

Ob priliki papeževega obiska pri nas smo imeli priložnost brati in slišati različna mnenja o vlogi Cerkve in krščanstva med Slovenci v zamejstvu. Med drugim se je govorilo, da je v cerkev treba zahajati tudi iz narodnostnih in ne le iz ideoloških razlogov. To nas je privedlo do spoznanja, da je med nami še vedno močno razširjeno prepričanje, da je vloga Cerkve edinole v tem, da se zavzema za pravice Slovencev in da je krščanstvo v bistvu ideologija, kot jih je že toliko na svetu.

CERKEV - BRANIK SLOVENSTVA

Krščanstvo je slovenskemu narodu in njegovi zgodovini vtisnilo neizbrisni pečat. Prvi slovenski napisani dokumenti so molitve in cerkvene pesmi. Cerkev je skozi stoletja slovenskemu narodu vedno stala ob strani ter mu vlivala poguma in narodne zavesti v težkih časih. Tudi pri nas na Tržaškem in Goriškem je Cerkev Slovincem nudila svojo oporo seveda na verskem, kulturnem in tudi političnem področju. V času dvajsetletnega fašističnega preganjanja so se slovenski (in hrvaški) duhovniki najpogumneje zavzemali za pravice svojih ljudi, ki so bile takrat teptane. Vendar, ali so svoja dejanja utemeljevali na nekem narodnjaštvu ali pa na evangeljskem sporočilu? Druga razlaga je verjetnejša. Zatajiti svojo narodnost ni v skladu s krščanskim naukom. Seveda, vsi smo eno v Kristusu, vendar imajo tako posamezniki kot narodi neodtujljivo pravico izražati se v lastnem, materinem jeziku. To je bistvena točka krščanskega izročila, vendar še ne pomeni, da je Cerkev važna samo, če krepi narodni duh in narodno zavest.

In vendar je slednje prepričanje že več desetletij prisotno pri nas. To je posledica tistega liberalnega mišljenja, ki je v zamejstvu — zlasti na Tržaškem — zelo živo: Cerkev je važna le, če se zavzema za pravice slovenske manjšine: ostalo nas ne

sme zanimati! Dokaz, da ta miselnost še obstaja, so prav polemike, ki so spremljale priprave na papežev obisk. Izredno veliko ljudi se je udeleževalo debatnih večerov, kjer se je razpravljalo o številu pesmi in prošnj v slovenščini; druga srečanja, na katerih je bil govor o prav tako važnih vprašanjih za slovensko krščansko skupnost (npr. o pastoralni, verski vzgoji mladih in starejših, stanju po župnijah, padcu moralnih vrednot itd.), pa so bila bolj skromno obiskana.

JE KRŠČANSTVO IDEOLOGIJA?

Narodnoobrambna vloga Cerkve je, skupaj z nekaterimi drugimi točkami (npr. socialna pravičnost), za te ljudi »napredna« plat krščanstva. Seveda, če obstaja »napredna« mora tudi obstajati »nazadnjaška« plat krščanstva, ki jo je treba zavračati. V to so mnogi prepričani. Za mnoge je torej krščanstvo le ideologija, morda pozitivnejša od drugih, a vendarle ideologija. Zato so za te ljudi nerazumljiva številna stališča cerkvenega učiteljstva glede nekaterih družbenih vprašanj, predvsem na področju spolnosti in zakona. Stališča Cerkve glede prekinitve nosečnosti, kontracepcije in razporeke se jim zdijo toga in nazadnjaška, zato jih ignorirajo ali pa napadajo. Ko pa se v cerkvenih vrstah pojavi kak kritik, ki teh stališč ne odobrava, ga vsi slavijo kot »naprednega« kristjana, v nasprotju s cerkvenim učiteljstvom, ki je seveda »reakcionarno«. Mnogo teh »naprednih« kristjanov pa svojih otrok niti ne prijavi k verouku, ker je slednji zanje vsiljevanje neke ideologije in neprimeren način podajanja krščanskega izročila.

Je stanje zares tako hudo? Je naša slovenska krščanska skupnost res v taki meri pod vplivom teh idej? Verjetno se bo marsikomu to razmišljanje zdelo preveč pesimistično, vendar bi ne bilo slabo, če bi se o tem problemu tako »odgovorni« kot mi vsi nekoliko pogovorili. **nl**

Križ z Razkrižjem

Razkrižje je župnija v Prekmurju; civilno spada v Republiko Slovenio, cerkveno pa še vedno v nadškofijo Zagreb. Za župnika je že veliko let Stjepan Slavić, Hrvat. Prebivalci so Slovenci, pomešani s Hrvati, kot je običajno na narodno mešanem ozemlju. Nadškofija v Zagrebu pa smatra Razkrižje za hrvaško župnijo, zato je župnik Hrvat, v cerkvi pa liturgija v hrvaškem jeziku.

Verniki so že ponovno zahtevali, naj bo v cerkvi tudi slovenska beseda, oz. naj bo vse v slovenskem jeziku, kot se spodbodi za slovensko vas. Toda tako župnik kot kardinal Kuharić v Zagrebu sta bila do sedaj gluha za potrebe in želje vernikov. O zadevi so se obrnili tudi na Vatikan, naj v zadevi razsodi. Vse je postalo še bolj aktualno, odkar sta Slovenija in Hrvaška neodvisni republiki, in se je tudi jugoslovanska škofovska konferenca razšla ter so se ustanovile samostojne škofovske konference za Hrvaško, Slovenijo in ena za ostale dele bivše Jugoslavije.

V Razkrižju in v Zagrebu pa so ostali gluhi in je vse ostalo po starem. Sedaj so se oglašili verniki: v nedeljo, 2. avgusta, cerkev so zaklenili in na cerkvena vrata postavili napis: »Na zemlji domovine se maša obhaja v slovenskem jeziku.« Župnik je videl napis in zaklenjena vrata ter se vrnil v župnišče. Razkrižje je bilo v nedeljo brez maše. Verniki zahtevajo še nekaj: če do nedelje, 23. avgusta, Razkrižje ne pride pod mariborsko škofijo, v vasi ne bo več sv. maše.

V naših krajih so po prvi in drugi svetovni vojni zaradi novih državnih mej nastali številni slični primeri, a so jih škofje na miren način rešili. Če so v zagrebški kuriji trmasti, naj bo trmasta tudi slovenska škofovska konferenca in naj s svojo avtoriteto podpre vernike v Razkrižju v njih pravičnih zahtevah.

Vse za šolo dobite v
KATOLIŠKI KNJIGARNI

da se prizna krivica, ki je bila storjena cerkvenim ustanovam z odvzetjem premoženja in da dobijo cerkvene ustanove jamstvo za finančna sredstva, ki jim bodo omogočala izvrševanje sebi lastnega verskega, vzgojnega, kulturnega in socialnega poslanstva.

Cerkev so verni ljudje, ki iz svobodne odločitve pripadajo cerkveni skupnosti, predstavljajo pa veliko večino slovenskega naroda. Zato Cerkev ni mogoče primerjati s kakšnim pridobitniškim podjetjem. Kar ima Cerkev, imajo ljudje. Vse cerkveno premoženje je samo v njihovo korist, saj omogoča služenje na vseh področjih poslanstva Cerkve.

Slovenska Cerkev je pripravljena se z vlado pogovarjati tudi o morebitnih ustreznih rešitvah tega vprašanja.

V Katoliški knjigarni je naprodaj knjiga Srečka Kreseta
NAPREJ ZASTAVA SLAVE
cena 60.000 lir
Tam dobite tudi monografijo o
MILKU BAMBIČU
cena 20.000 lir

— Vsemogočni Bog,
smemo ti reči Oče.

Pomnoži v naših srcih zavest,
da smo tvoji posinovljeni otroci,
in daj nam prejeti obljubljeno dediščino...

Bog je Oče, ker se nam je Jezus predstavil kot Sin. Jezus je božji Sin, ki je postal človek, da bi imeli vsi ljudje možnost postati božji otroci.

Bog je popolnoma skupnost. Osebe Očeta, Sina in Svetega Duha povezuje med seboj čista ljubezen. Po apostolu in evangelistu Janezu je Bog sam Ljubezen.

Popolna skupnost v Bogu je zgled vsaki človeški skupnosti, na poseben način družinski. Če bi se člani krščanske družine navdihovali ob ljubezni, ki povezuje med seboj osebe svete Trojice, bi uresničili idealno družinsko skupnost. V takšni skupnosti bi bila ljubezen osnovna življenjska zakonitost:

- mož bi živel za svojo ženo,
- žena za svojega moža,
- starši za svoje otroke
- in otroci bi živeli za svoje starše.

Vse to, da bi ob svojem času skupaj prejeli obljubljeno dediščino, ki je Bog sam.

MILAN NEMAC

OD TU IN TAM

Razgovori

Vatikan - Izrael

Pred nekaj dnevi so ustanovili posebno mešano komisijo med zastopniki Sv. sedeža in izraelske države, ki naj prouči odnose med Vatikanom in izraelsko državo. Vatikan namreč ni še uradno priznal Izraela, četudi so že bili neuradno stiki med obema državama. Razlog za spor je Jeruzalem. Izraelci so namreč zasedli Jeruzalem in ga proglasili za svojo prestolnico. Vatikan ni tega nikoli priznal, ker vztraja na odločitvi OZN, naj bo Jeruzalem odprto mesto pod varstvom OZN kot sveto mesto treh monoteističnih ver: krščanske, judovske in muslimanske.

Tudjman zmagal na volitvah

Kot znano, so bile v nedeljo na Hrvaškem volitve, ki so videle ponovno zmago stranke Hrvaške demokratske skupnosti (HDZ) in njenega liderja ter predsednika republike dr. Franja Tudjmana.

Tudjman je na predsedniških volitvah prejel okoli 56 odstotkov glasov, predsedniški kandidati opozicijskih strank pa veliko manj. Voditelj skrajno nacionalistične Hrvaške stranke prava Dobroslov Paraga pa ni prejel niti 6 odstotkov glasov. Paraga je že izjavil, da so bile volitve neregularne, saj bi po njegovem mnenju njegova stranka morala prejeti okoli 35 odstotkov glasov.

Na dan prihajajo kritike tudi z ostalih strani, saj ima tudi po teh volitvah HDZ večino v saboru kljub temu, da je le malokje prejela absolutno večino. Volilni sistem, ki je v veljavi na Hrvaškem, pa je vladajoči stranki omogočil absolutno večino v parlamentu. Pri tem je bivši podpredsednik hrvaške vlade Zdravko Tomac izjavil, da so bile volitve sicer legalne, ne pa legitimne. Slišati je tudi mnenja, da je za ponovno zmago HDZ kriva tudi opozicija, predvsem levičarska, ki ni znala nastopiti enotno. V saboru bo levico zastopala edinole Račanova Stranka demokratičnih sprememb (bivši komunisti).

Prva ruska pravoslavna univerza

V Moskvi so odprli prvo rusko pravoslavno univerzo. Pobudo zanjo sta dala Oddelek za versko izobraževanje moskovskega patriarhata in Zveza klasičnih filologov. Univerza je bila ustanovljena že v 17. stolet-

ju. Pred 100 leti je bila razdeljena na Moskovsko duhovno akademijo in Carsko univerzo.

Nova univerza je začela delovati v začetku julija. Na njej bodo sodelovali svetni in cerkveni znanstveniki.

Soglasje v Bukovini

Grškokatoliški duhovnik, župnik pri Sv. Barbari na Dunaju dr. Aleksander Ostheim-Dzerowycz, je po vrnitvi iz Bukovine v Romunijo povedal, da tam ni neposrednih nasprotovanj med grškokatoličani in pravoslavni. Prebivalci si celo prizadevajo za spravo, se srečujejo in pogovarjajo. Med drugim so skupno z avstrijskim Rdečim križem poskrbeli za ureditev vojaškega pokopališča, na katerem počiva 11.500 ukrajinskih, romunskih, ruskih in avstrijskih žrtev.

Olimpijske igre se končujejo

XXV. olimpijske igre gredo proti koncu. Zaključile se bodo 9. t.m., ko bo na sporedu moški maratonski tek. Vsekakor so bile tudi tokratne igre izjemen dogodek, tudi zato, ker končno ni prišlo do raznih bojkotov. Atleti so dosegli vrsto odličnih rezultatov, padli so tudi številni svetovni in olimpijski rekordi. Tudi slovenska reprezentanca se dobro drži, saj je (doslej) osvojila dve bronasti kolajni.

Enake pravice za vse

Razglasitev ničnosti zakona princese Karoline iz Monaka je sprožila množico govoric, češ da cerkvena sodišča drugače ravna z bogatimi kot z revnimi. Celovski škof Egon Kapellari je na očitke odgovoril po celovškem radiu. Razglasitev ničnosti zakona princese Karoline iz Monaka ne dokazuje dvojnih meril cerkvenih sodišč. Pri ugotavljanju ničnosti zakona imajo bogati in revni enake pravice. Pri postopku ne gre za denar, marveč za »potrpežljivost«.

Na Kubi ni več uradnega ateizma

Kubanski škofje pozdravljajo spremembe v ustavi, ki jih je sprejel parlament. Nova ustava odpravlja uradni ateizem in uvaja prehod v laično državo, ki ne bo zapostavljala vernikov. Do sprememb je prišlo tudi na področju družine, vere in šolskega pouka.

Vroč politično poletje

(nadaljevanje s 1. str.)

razne druge resorje, med temi za zaklad in proračun. Colombo je bil tudi nekaj let predsednik evropskega parlamenta, še predno je bil le-ta neposredno izvoljen. Zadnja leta pa je bil politično bolj v ozadju, zato je njegov sedanjí ponovni vstop na pomembno vladno mesto skoraj presenetil. Sam je po prisegi na Kvirinalu ob prevzemu svoje funkcije na Farnesini dejal, da bo morala Italija budno voditi svojo zunanjo politiko zlasti glede na nekatere pomembne mednarodne obveznosti. S Colombom prisotnostjo v vladi si je ministrski predsednik Amato gotovo zagotovil ugledno osebnost in to še posebej v evropskem merilu, ker si je novi zunanji minister že pridobil v preteklosti veliko izkušenj.

zahtevala umik podpisa z doseženega sporazuma z vlado. O celotni zadevi pa bo vodstvo CGIL odločalo šele v septembru.

Kot torej vse kaže, je italijansko politično in socialno poletje v resnici zelo vroče. Verjetno bo samo za »Ferragosto«, se pravi za sredpoletne počitnice v polovici avgusta zavladalo določeno premirje, ko se bodo v veliki večini tudi politiki hladili v morskih valovih ali v gorskem svetu. Tako se bodo lahko jeseni bolj umerjeno in hladno začeli spet lotovati sicer vročih problemov.

Spectator

O volilnem zakonu

ti na mesto vodilnega v najpomembnejšem denarnem zavodu v Sloveniji.

NADŠKOFOVA IZJAVA O VRAČANJU ŠKOFIJSKIH GOZDOV

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit msgr. dr. Alojzij Šuštar pa je v javnost poslal izjavo, ki se tiče polemik ob vračanju podržavljenih gozdov, ki so bili pred vojno last slovenske Cerkve. Med drugim je nadškof izjavil, »da gre Cerkvi za to,

KRIZA V SINDIKATU CGIL

Nedavno so vlada in sindikati ter delodajalci podpisali skupne sporazume o delovnih pogodbah ter politiki dela in plač. Takoj po podpisu pa je nepričakovano odstopil glavni tajnik levičarskega sindikata CGIL Bruno Trentin, kar je seveda dvignilo veliko prahu v sindikatu samem. Zlasti notranja opozicija je takoj

Rakovnik, romanje treh dežel

O nastanku, razvoju in pomenu salezijancev na Slovenskem, organizatorjev letošnjega romanja

V Katoliškem glasu smo na kratko že poročali, da bo letošnje romanje treh dežel — Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške — vodila pot v Slovenijo k Marijini božji poti salezijancev na Rakovniku v predmestju Ljubljane. V soboto, 22. avgusta, se bodo v središču slovenskih salezijancev z romarji srečali škofje iz Ljubljane, Maribora, Vidma in Celovca. Zato želimo naše bralce seznaniti z nastankom, razvojem in pomenom salezijanske redovne skupnosti na Slovenskem, obenem pa predstaviti Marijino romarsko pot na Rakovniku, letošnji cilj romarjev treh sosednjih dežel.

Salezijance, imenovane po sv. Frančišku Saleškem (Soc. Salesiana S. Giovanni Bosco, SDB), je leta 1859 v Turinu ustanovil sv. Janez Bosko (1815-1888), leta 1874 pa jim je Cerkev potrdila pravila kot kongregacijo duhovnikov in bratov pomočnikov s preprostimi zaobljubami. Salezijanci se ukvarjajo z vzgojo mladine, zlasti zapuščenih, pri svojem vzgojnem delu pa uporabljajo predvsem preventivne metode, da bi mlade obvarovali pred vsemi škodljivimi vplivi časa in okolja, v katerem živijo.

Don Boskovi salezijanci se po vzoru svojega ustanovitelja popolnoma posvečajo Bogu, so evharistično in marijansko usmerjeni, se trudijo za zvestobo Cerkvi in svetemu očetu. Sicer pa živijo v prijetnem družinskem ozračju, gojijo požrtvovalno ljubezen do mladih, pri vzgoji pa gradijo na veri, razumu in ljubezni.

NAJMLAJŠA REDOVNA SKUPNOST

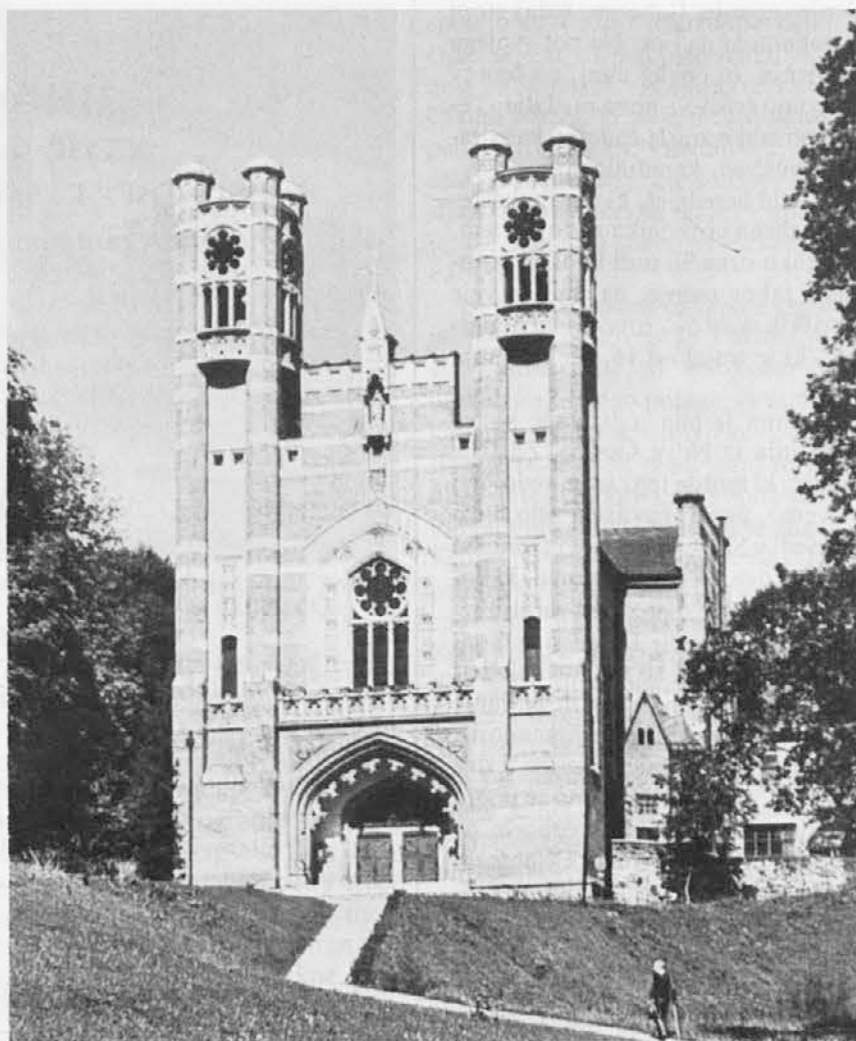
Salezijanci so najmlajša moška redovna skupnost na Slovenskem in obenem najštevilnejša. Prvo postojanko so ustanovili na Rakovniku pri Ljubljani (1901), kjer so pozneje postavili cerkev Marije Pomočnice (1924). Leta 1947 so odprli svoj noviciat in klerikat na Radni pri Sevnici, kmalu nato pa v Veržetu gimnazijo, ki se ji je pridružila gimnazija v Želimlju z domom Janeza Boska. Salezijanska šola pospešuje celotni razvoj mladostnika s kritičnim osvajanjem in presojanjem kulture ter z vzgojo za vero, da bi krščansko preobrazili družbo.

Leta 1922 so salezijanci ustanovili lastno inšpektorijo s sedežem v Ljubljani. Danes imajo v Sloveniji 11 redovnih hiš, so pa tudi v Avstriji v krški škofiji in v Italiji v tržaški škofiji. Največ pa upravljajo župnije v Sloveniji (okrog 40), skrbijo za verski tisk (Katehetski center v Ljubljani) in delujejo v misijonih. Najpomembnejše področje delovanja slovenskih salezijancev pa ostaja poučevanje in vzgoja mladih v krščanski veri.

SVETIŠČE MARIJE POMOČNICE

Prvi salezijanci, ki so prišli na Rakovnik, so bili prepričani, da bodo pri svojem delu mogli uspeti samo s pomočjo Marije. Storit niso mogli kaj velikega, zato so eno izmed sob v starem gradu namenili za kapelo; na oltar so postavili Marijino sliko. Marijini častilci pa so začeli prihajati tudi v ta skromni prostor; zaradi prostorske stiske so salezijanci sklenili, da bodo zgradili cerkev.

Potem ko so ustanovili »Družbo

Svetišče Marije Pomočnice na Rakovniku

za gradnjo svetišča v čast Mariji brezmadežni, Pomočnici kristjanov na Rakovniku pri Ljubljani, je bila 26. aprila 1903 najprej blagoslovitev kipa Marije Pomočnice, ki so ga na Tirolskem naročile in kupile vnete Marijine častilke. Pri slovenski blagoslovitvi kipa se je zbralo

15.000 ljudi. Svetišče na Rakovniku je bilo po nekaterih zapletih končno dograjeno leta 1924. Glavni oltar je posvečen Mariji Pomočnici, ki jo salezijanci še posebej častijo.

Nasvidenje v soboto, 22. avgusta, na Rakovniku!

I.V.

4. srečanje treh Slovenij

V nedeljo, 2. avgusta, je bilo v župnijski dvorani v Žabnicah 4. srečanje treh Slovenij, ki ga je pripravil Svet slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi. Pravzaprav bi bila moral prireditelj biti kot vsako leto na Sv. Višarjah, ker pa žičnica ni obratovala, so se organizatorji odpovedali prvotni zamisli.

Zjutraj sta bili na vrsti dve predavanji. V nabito polni dvorani (več kot 200 ljudi) je najprej govoril zgodovinar, prof. Jože Pirjevec na temo Usmerjenje slovenske politike proti Evropi od leta 1945 do danes. Razvil je tezo, da je v morju realnega socializma Slovenija vendarle doživela liberalnejši razvoj kot ostale vzhodnoevropske države, kar je pripisal globoki vraščenosti slovenskega naroda v evropsko tradicijo. Kaže pa, da je del občinstva predavateljeva izvajanja razumel drugače, iz česar se je razvila mestoma napeta razprava, pa ne toliko zaradi vsebinskih, kolikor zaradi metodoloških razhajanj.

Prof. Pirjevec je sledil Lojze Peterle, predsednik Slovenskih krščanskih demokratov in bivši predsednik vlade, ki je Slovenijo pripeljala v samostojnost. Predaval je o Sloveniji proti letu 2000. Glede vključitve Slovenije v evropske gospodarske tokove je bil optimist, opozoril pa je, da mora evropsko združevanje spoštovati posebnosti posameznih narodov. Poudaril je prvenstvo duhovnega zdravja nad materialnim blagostanjem. V tem oziru imamo Slovenci (kot sicer tudi drugi narodi) pred seboj še velike naloge. Otrsti se moramo strahov, saj je obdobje totalitarizma dokončno za nami. Graditi moramo na osebi in ne na ideologiji.

Po kratkih posegih g. Vinka Žakl-

ja iz Belgije in Simona Prešerna iz Ukeve, je bila okoli enih popoldne v žabniški župni cerkvi sv. maša, ki jo je ob somaševanju številnih duhovnikov daroval koprski škof Metod Pirih.

Prireditelj se je nato nadaljevala ob prigrizku in kozarcu vina. Napočila je torej družabnost, na kateri so si predstavniki vseh treh Slovenij izmenjali misli in mnenja. In res je bilo poleg domačinov in zamejcev iz Trsta in Gorice prisotnih veliko izseljencev iz Evrope, pa tudi iz Argentine (cela skupina maturantov) in Severne Amerike. Iz Slovenije je bilo kar precej političnih zastopnikov, med katerimi so poleg Krščanskih demokratov izstopali zlasti Liberalci in Demosovi poslanci.

Ob siceršnjem vsesplošnem zadovoljstvu je bilo slišati tudi nekaj kritičnih pripomb na račun organizacije (do konca ni bilo jasno, kje bo prireditelj potekala), izražena pa je bila tudi želja, naj bi v prihodnje srečanja v vsakem primeru potekala na Sv. Višarjah.

(žč)

Potovanje na Škotsko

V petek, 31. julija, se je uspešno zaključilo devetdnevno potovanje s Katoliškim glasom v Anglijo in na Škotsko. Zdravi in zadovoljni smo se vrnili na svoje domove, potem ko smo obiskali lepe kraje in doživeli lepa srečanja. V spominu nam bodo ostale obširne škotske skoro neobljudene pokrajine, ki so še vedno polne naravnih lepote, črede ovac in goveda, reke in jezera ter prijaznost škotskega ljudstva. Hvala vsem, ki so pripomogli k uspelemu potovanju. Daljše poročilo sledi po počitniškem premoru.

Še o pričevanju Mitje Ribičiča pred »Polajnarjevo« komisijo

Pred časom je ljubljansko »Delo« objavilo pismo Vinka Levstika v zvezi s pričevanjem Mitje Ribičiča pred komisijo za povojne pokole pri slovenski skupščini. Zaradi aktualnosti objavljamo nekaj — za nas — najznačilnejših odlomkov tega pisma.

Je mar armada delala sezname v Slovenji Gradcu, Teharjih, Škofovih zavodih in drugje? Na teh seznamih so bili tisti, ki so jih namenili za poboje, kakor tudi tisti, ki so jim sklenili priznati. Je mar armada čakala mladoletne domobrince, ko so jih spustili s Teharji, ter jih pobila? Nekateri od omenjenih so bili že nekaj dni doma, pa je prišla ponje Ozna in jih likvidirala. Še čudno, da ni Ribičič trdil, da je armada kriva tudi pobojev dvesto štiridesetih ranjencev, ki so jih iz ljubljanskih bolnišnic odpeljali v Kočevski Rog...

...Je mar armada skonstruirala procese, kot so: pred božičem 1945 obsodijo na smrt skupino domobranskih častnikov s polkovnikom Peterlinom na čelu. To je bila znotraj Slovenskega domobranstva ilegalna skupina, ki je imela v programu svoje organizacije udar po nemški vojski in oklic slovenske države ter pomoč Zaveznikom pri njihovem izkrcanju v Istri. Zavezniki so bili takrat že v Italiji. Gestapo je njihovo organizacijo odkril in jih odpeljal v Dachau. Jugoslovanski taboriški odbor je to skupino ob koncu vojne z zvijačo zvalil v Ljubljano in Ribičičeva Ozna je inscenirala »proces«. Pod oznovskimi streli so takrat padli: polkovnik Ernest Peterlin, major Križ, stotnik Ilovar, poročnik Cene Mehle in drugi. Drugi proces, ki ga je treba omeniti, je bil »proces« proti Nagodetovi skupini, potem so sledili dahaški procesi, ko so se komunisti pobijali med sabo. Pa grozljivka z Golim otokom... Naj omenim še skupino polkovnika Bitenca, stotnika Boža Berlota, v katero sem spadal tudi sam. Imel sem srečo in se v zadnjem hipu rešil...

...Ko sem bil 29. maja 1945 preko Pliberke vrnjen iz Vetrinja, sem prvič pobegnil v Hudi Luknji. Po dveh dneh so me ujeli, že sem si moral kopati grob, pa sem tudi iz tega položaja uspel pobegniti le lažje ranjen. V domačem kraju sem našel soborce, ki sploh niso zapustili Slovenije, pa tudi tiste, ki so se rešili iz »transporta smrti«. To skupino sem vodil po Suhi Krajini, skozi Dobropolje, Mokre in Bloke. Večkrat

smo bili napadeni, imeli smo tudi ranjenca. Vseeno sem bil navzoč ob progi pri Ortneku, ko so vlaki vozili transporte v smrt. Izdelal sem načrt, da enega teh vlakov zaustavim, napadem spremstvo in osvobodim domobrince, pa je častnik, ki je bil po činu višji, opustil moj načrt. Poslušal sem streljanje domobrancev in miniranje brezen. V Kočevskem Rogu sem se oborožen približal kraju pomorov in s smreke opazoval. Takrat ni bilo likvidacij, pač pa sem opazil ob breznu smrti dve kopji; na eni so bili čevlji, na drugi uniforme...

...19. julija 1945 sem zapustil Mokerc in preko Blok odpotoval z devetimi soborci proti Trstu, kamor sem prispel brez incidentnih dogodkov. Kmalu po prihodu sem v Trstu poročal ameriški informativni službi CIA o grozodejstvih nad domobranci in civilisti v Sloveniji. V Rimu sem se sestal z nekdanjim ministrom Krekom. Po tem sestanku sem odpotoval v Avstrijo. 12. oktobra 1945 sem se spet vrnil v domovino po drugo skupino in tudi to srečno pripeljal v Italijo. Po svetu še živijo priče iz obeh skupin. V letih 1946 in 47 sem bil v okviru »gibanja Bitenc« nekajkrat spet za kratek čas v Sloveniji. Na enem teh pohodov sem bil tudi ranjen v ramo. Dr. Egidij Vršaj mi je pozno ponoči v Trstu poskrbel zdravnika, da mi je nudit prvo pomoč...

...Najnevarnejši in najtežji trenutki za Jugoslavijo in Slovenijo, ki je spadala v to državo, so bili takrat, ko je Titova Jugoslavija sestrelila dve ameriški vojaški letali nad Koprivnikom, ko sta iz Trsta leteli na Dunaj. Takrat so bili Angleži in Američani v Trstu pripravljeni, da uresničijo jaltski sporazum »fifty-fifty«. Takrat se je na hitro obrnil Tito na levičarsko usmerjenega ameriškega senatorja slovenskega rodu, Johna Blatnika, ki je nemudoma priletel v Trst, pomiril vojaške kroge ter se vrnil v Ameriko poročat ameriškemu predsedniku. Če bi Blatniku to ne uspelo, so Zavezniki nameravali izvesti načrt, po katerem bi zasedli vso Slovenijo in del Hrvaške z Zagrebom...

Izbor spisov argentinskega Slovenca

Dolgo je veljalo trpko spoznanje, da za številne slovenske ustvarjalce in mislece, ki so delovali v tujini, v matični Sloveniji sploh niso vedeli oziroma so jih poznali le redki posamezniki, ki so kakorkoli že vzpostavili stik z našimi izseljenci ali zdomci. To še posebej velja za največje in bržčas najboljše organizirano argentinsko slovensko skupnost. Doma je ne(hote) ostal pozabljen tudi dr. Vinko Brumen, pedagog in filozof, eden od zadnjih še živčih Vebrovih učencev, ki živi in deluje v Argentini od leta 1947.

Za Brumnovo filozofsko misel ter njegovo književno in publicistično delovanje je bilo ves čas značilno, da so ga predvsem privabljali Bog in vse dobro, ob tem pa se je ugledni argentinski znanstvenik slovenskega rodu soočal tudi z vprašanji našega izseljenstva, od problemov pri vračanju v novo okolje do vprašanj počasnega izginjanja slovenščine.

Zato smo bili zelo veseli izida izbora Brumnovih spisov z naslovom Argentinski spisi, za katerega je pred kratkim poskrbel Slovenska matica v Ljubljani. Uredila sta jih odlična poznavalca argentinske slovenske književnosti in filozofske znanosti Irene Mislej in Frane Jerman, ki sta prispevala tudi vsak svojo spremno besedo. Izbor je razdeljen v dva dela, pri čemer prvi prinaša Brumnove izseljenske spise, v drugem pa so izbrani avtorjevi filozofski spisi. V knjigi je natisnjena še biografija in bibliografija dr. Vinka Brumna. Tako se bralcem v matici po več desetletjih prvič ponuja priložnost, da pobliže spoznajo rojaka, priznanega filozofa in misleca, ki že 45 let ustvarjalno deluje med argentinskimi Slovenci.

I.V.

Bolj zvit je danes vrag, kot pa je bil nekdaj; ne skuša z revo več, z bogastvom skuša zdaj. Al. Pope

Janševi »Premiki« med klavirjem in nakovalom

Prodanih rekordnih 30.000 izvodov knjige-uspešnice slovenskega obrambnega ministra — Za »Premike« se zanimajo tudi Italijani

Tega slovenski knjižni trg ne pusti mimo: knjiga slovenskega obrambnega ministra Janeza Janše »Premiki« je že pred izidom (izdala jo je Mladinska knjiga v Ljubljani, uredil pa Aleksander Zorn) postala »govorna« uspešnica desetletja na Slovenskem, kajti dnevno dogajanje se je vrtelo tako rekoč samo okrog te nenavadne knjižne novosti. To ne preseneča niti površnega poznavalca političnih razmer v najmlajši samostojni in neodvisni državi na evropski celini. Očitno je namreč dejstvo, da tolikšnega zanimanja bralcev (in ne samo njih!) in odklonilnih kritik levičarskih intelektualcev ni v Sloveniji doživela še nobena knjiga.

To so rojaki v matici navsezadnje tudi pričakovali. Bližajo se volitve in vsak politik, ki hoče politično preživeti, bo moral volilcem odkrito povedati, kaj je naredil za osamosvojitve Slovenije. Zato je razumljivo, da bi danes nekateri med politiki radi čimprej pozabili, kaj so počeli od volitev 1990 do desetdnevne vojne za Slovenijo junija 1991. Ko prihajamo do teh ugotovitev, se nam zdi povsem razumljivo, da so pristaši Liberalno demokratične stranke in Stranke demokratične prenove SDP (nekdanji komunisti v novi preobleki) napisali vrsto kritik, v katerih nasprotujejo dejanju, da je Janša knjigo sploh napisal in objavil. Malce čudno zveni, da prav tisti, ki so desetletja nasprotovali cenzuri in prepovedanim knjigam, sedaj sami zahtevajo cenzuro in se z vsemi silami upirajo objavi knjige obrambnega ministra.

Po pričakovanjih začenja Janša svoje »Premike« z opisom dogodkov s svojo aretacijo in montiranim procesom proti četverici (Janša, Zavrl, Borštnar in Tasič) pred ljubljanskim vojaškim sodiščem. Že ob tem procesu so se pojavila temeljna vprašanja položaja Slovenije v Jugoslaviji, kajti dozorevalo je spoznanje, da Slovenci v takratni SFR Jugoslaviji pravzaprav nimajo kaj početi!

Takratna Zveza socialistične mladine Slovenije, ki ji je predsedoval Jožef Školč (pred Drnovškovim prihodom na krmilo Liberalno-demokratične stranke je bil njen predsednik), je odločno nasprotovala »Majniški deklaraciji«, da pri tem sploh ne omenjamo sedanjih prenoviteljev in socialistov. Po objavi »Bavčarjevih zapiskov« so pod težo dokazov čez noč izginili s političnega prizorišča boljševidni »silaki omejenega uma« (prepričani in dokazani zadnji titoisti Popit, pa Marinc, kasneje še Dolanc in drugi). Njihov dokončni umik je omogočil prehod v večstrankarski sistem in v parlamentarno demokracijo. Poleg tega so, po navedbah v Janševi knjigi, »silaki« s svojim odhodom in žalostno vrnitvijo med navadne smrtnike omogočili tudi sprejem amandmajev k slovenski ustavi. Pomenili so začetek slovenske suverenosti, delegati so takrat v skupščini prvič zapeli Prešernovo Zdravljico.

Sicer pa je avtor »Premikov« dogodka med vojno za Slovenijo popisal zelo natančno in dokumentirano. Z njemu značilno hrabrostjo in odločnostjo, a tudi z velikim poštenjem, iskrenostjo in rodoljubjem, mu ni ostajala ob strani tudi skrb za lepo slovenščino. In res je, kar je zapisal že na prvih straneh svoje knjige: »Takrat, ko je večina Slovencev doma pred televizorji spremljala vojno, se je odločilo... Ponovil bi stavek čla-

Janez Janša

na koordinacijske komisije,« potrebovali smo še dvanajst ur...« To pomeni, da je malo manjkalo, da bi jugo-armada praktično izginila z oblička slovenske zemlje...« Očitno je bila slovenska vojska pred zmago. Koliko ji je bilo potrebno do popolne zmage, bo Janša morda pojasnil v drugi knjigi.

Med polemiko, kritiko in odobravanjem ob Janševi knjigi, ki še vedno buri duhove na Slovenskem, velja opozoriti na podatek, da so »Premike« prodali v rekordnih 30.000 primerkih, založniki pa že pripravljajo ponatis knjige v 10.000 izvodih! Zanimivo je, da Janševi »Premiki« postajajo v zadnjih dneh zanimivi tudi za italijanski knjižni trg.

I.V.

Porušen spomenik Boža Milanovića

Msr. Božu Milanoviću so po smrti postavili spomenik z doprskim kipom v Pazinu sredi glavnega trga; kip so ponoči od sobote na nedeljo, 19. julija, vrgli s postavka. Krivcev niso odkrili.

Božo Milanović je bil med obema vojnama eden prvoboriteljev za narodne pravice Hrvatov v Istri. Povečini pa je bival v Trstu, ker je Pazin takrat spadal pod tržaško škofijo. Po vojni je bil član delegacije na mirovni konferenci v Parizu in se pogumno boril, da je Istra bila prisojena tedanji FLRJ. Zadnja leta pred upokojitvijo je vodil pazinsko malo semenišče, ki je bilo po vojni edina verska srednja šola. Tam so študirali tudi slovenski dijaki. Izdal je in urejal tudi tednik Gore srca.

Kdo je porušil njegov spomenik in zakaj, ostaja nerešeno vprašanje. Ob tem zlem dejanju je vstal sum, da je tudi spomenik škofa Juraja Dobrile postal žrtev narodne mržnje v Istri. Tudi njegov spomenik so namreč našli podrtega dne 7. julija.

Sprva so menili, da se je porušil zaradi starosti, sedaj pa sumijo, da so ga podrli nalašč.

Po letni sezoni, ki je imela vrsto uspešnih nastopov s »Svojeglavlčkom« (v Katoliškem domu, na Humu, Plešivem in v Pevmi), je ODER 90 zaključil tudi poletno sezono.

Gledalcem in sodelavcem želi skupina ODER 90 vesele počitnice in kličje na jesen.

Rovte '92

»Ko se ti zdi, da je izginilo navdušenje, upanje, ljubezen, tedaj stopi s pogumom na pot. Na pot svojega življenja. In poglej nanj, pa čeprav je polno težav, z nove razdalje. Tedaj bo lahko zrasla čudežna katedrala v puščavi, katedrala sreče.«

S temi besedami, ki stojijo na čelu znanega priročnika za roverizem, bi lahko označili tudi letošnji potovalni tabor zadnje, najstarejše veje goriških skavtov - roverjev in popotnic, ki je trajal od 16. do 25. julija 1992.

Z nami je bila tudi Nina, sestra skavtinja iz Nove Gorice. Za tiste bralce, ki morda tega še ne vedo, naj povemo, da se skavtizem zelo hitro širi tudi v Sloveniji; v Novi Gorici se tako že dve leti zbirajo skavti, ki bodo verjetno že septembra začeli z izvidniki in volčiči. Da bi si nabrali čimveč izkušenj, so se nam nekateri člani pridružili na taborih in vanje vnesli veliko svežine in zagnanosti.

Tabor sam je bil razdeljen v dve polovici: v prvem delu smo se podili po Kamniških Alpah, v drugem pa smo taborili pri Tolminu. Celoten tabor je potekal v znamenju treh velikih načel roverizma: poti, skupnosti in službe.

Pot nas je vodila od Robanovega kota do Korošice, zatem na Ojstrico in preko Konja na Veliko Planino. S težkimi nahrbtniki, v neugodnih vremenskih razmerah so se predvidevane ure hoje skoraj podvojile, včasih nas je celo zajela tema. In vendar sta se nam prav tedaj, ko smo se kot posamezniki čutili večkrat poražene, ko je marsikdo na tihem že obupoval, pokazala ves pomen in lepota poti. Spoznavali smo same sebe in svoje meje. Še bolj smo spoznavali druge. Ker se najgloblje in najbolj iskreno razodeneš v naporu in slabosti. Ker lahko takrat najmočnejše začutiš, koliko trdno in zvesto je tvoje prijateljstvo, koliko ne iščeš sebe in svojega, ampak si pripravljen tudi se žrtvovati.

Zelo pomemben dogodek na koncu potovalnega dela tabora je bil odhod. Odhod je tisti trenutek tvoje skavtske poti, ko izstopiš iz klana, zaključiš leta svoje skavtske formacije in se odločiš, da boš odslej vse svoje delovanje usmeril navzven, s službo. Kar si po skavtski vzgoji prejel, to boš skušal tudi drugim posredovati ali v obliki dela v organizaciji ali s sodelovanjem v kakem drugem društvu ali organizaciji. Letos je odhod prejelo šest članov letnika '92. Takoj po obredu so nas zato zapustili in odšli na taborje mlajših vej, da bi tam izvrševali svojo službo kot bodoči voditelji.

Tudi nas, mlajše letnike, je čakala služba, tretji element roverizma. V zadnjih štirih dneh tabora smo se ustavili v Tolminu in pomagali v zbirnem centru za begunce. Že pred taborom smo v štabu nabirali denar za begunce iz Bosne, nekaj smo prispevali tudi sami od prodaje skavtskih kaset. Vsega skupaj smo zbrali milijon lir. Deloma smo to vsoto porabili za igrače in najnujnejšo opremo (desetletnemu Almedu iz Sarajeva smo priskrbeli nove naočnike), 720.000 lir pa smo pustili Karitasu.

Dela z begunci smo se lotili s precejšnjo tremo; otrok nismo niti spoznali, družine so trpele zaradi grobega nasilja. Še bolj pa smo se bali, da bi se ne čutili vsemogočne in večvredne.

Zato smo skušali svoje delo opravljati čimbolj v duhu zastojnosti; ne samo tiste zastojnosti, ki ne pričakuje povračila, ampak v duhu tiste zastojnosti, ki si ne pričakuje,

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV

34133 TRST

Donizettijeva ulica, 3

Telefon (040) 370846 - Fax (040) 633307

DRAGA 92

XXVII. študijski dnevi

DSI - Trst - 4., 5. in 6. septembra 1992

Park Finžgarjevega doma - Opčine - Narodna ulica 89

Petek, 4. septembra 1992

Ob 17.00: predstavitev letošnje »Drage«

Ob 17.30: Prof. Gorazd Kocijančič: APOFATIZEM IN POLITIKA

Po predavanju diskusija in družabnost.

Sobota, 5. septembra 1992

Ob 16.00: Slovesna otvoritev, nato:

Prof. Lojze Peterle: KRISTJANOV POLITIČNO TVEGANJE

Ob 18.00: Dr. Jože Pučnik: OD NARODNE IDENTITETE DO DRŽAVNE OSVEŠČENOSTI

Po predavanju diskusija, zaključek, družabnost.

Nedelja, 6. septembra 1992

Ob 10.30: Dr. Edvard Kovač: SLOVENSKO KRŠČANSTVO MED TRADICIJO IN PRIHODNOSTJO

Po predavanju diskusija.

Ob 16.00: Dr. Franc Rode: DA BI NAM SRCA VNEL ZA ČAST DEŽELE

Sledi diskusija.

Nedeljska služba boža bo ob 9. uri na prireditvenem prostoru.

kuje, da bi ji kdo izrekel svoj hvala, ki ne išče v očeh potrdilo za »svoje dobro srce«. Skušali smo delati iz zastojnosti, ki hoče dati sebe drugemu na razpolago, ne da bi si od njega ničesar pričakovala.

Odziv otrok je bil, kljub našim strahovom, čudovit. Čakali so nas vsakič, ko smo jim obljubili svoj obisk, zavzeto sodelovali na vseh igrah, ki smo jih pripravili. Taborni ogenj, na katerem so tudi sami sodelovali, bo gotovo še dolgo ostal v naših in njihovih srcih.

Še dolgo nas bodo spremljali njihovi včasih zamaknjeni pogledi, še dolgo se bomo spominjali njihovih prezgodaj odraslih obrazov, ker so nam spregovorili, kaj pomeni vojna, kaj pomeni izgubiti očeta, brata. Dragi bratje in sestre, morda ste nas naučili ceniti trpljenje, ga spoštovati. Verjetno ste vi nam povedali veliko več, kot smo lahko mi vam.

Zato se vam zahvaljujemo za vse, kar ste nam dali! Vam in tudi vsem, ki so ta tabor pripravili ali na njem sodelovali. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pokazali, da ob trpljenju obstaja tudi upanje, ob naporu tudi veselje in sreča.

Klan RP

Zahvala za dosedanje pomoč

Vemo, da ta kos papirja in nekoliko besed, napisanih na njem, ne morejo v celoti izraziti vseh naših čustev in dejanj hvaležnosti, ki bi vam jih v drugih priložnostih lahko izrazili.

Bežeč od surove resničnosti in vseh vam poznanih in nepozanih grozot, ki jih nosimo v sebi in s seboj, smo prišli v Tolmin. Kot v hudih sanjah so se dogodki odvijali eden za drugim brez našega odobravanja in volje, toda kljub temu smo bili mi v njih kot šahovske figure na šahovnici.

»Življenje piše romane«, je rekel neki pesnik, a naše življenje in naše romane začnemo še pri nerojenem otroku, ima svojo usodo in zgodbo.

Grede skozi pekel, smo tu našli, zahvaljujoč se vsem ljudem plemenitega srca in dobre volje, svoj novi dom in svoj telesni mir. Mnogi od nas so že sedaj ostali brez mož, mater, brez sinov, a otroci brez očetov. Trupla in pogorišča so naša surova

in kruta sedanost in to boli bolj od vsega na svetu.

Hvala vam, naši nepoznani prijatelji, ki se s toliko plemenitostjo in dobroto trudite, da pozabimo na vse, kar smo pustili tam daleč v naši dragi in nam edini domovini Bosni in Hercegovini. Vemo, da je človeku, ki živi v miru in svobodi, obkrožen z vsemi dobrinami družbe in življenja, težko razumeti in dojeti, da se nekje daleč bije surova borba za življenje in smrt. Da neka mlada država preživlja porodne krče, da bi na svet rodila svobodo kot zadnjega otroka in nas ponovno vrnila v svoje naročje.

Kdaj bo prišel ta dan svobode, to ne vemo, ali upamo, da bo.

Da živimo v upanju in čakanju, nam tudi vi, dragi naši dobri in plemeniti darovalci, v mnogočem pomagajte. Hvala vam, ker nam s svojimi darovi in odprtim srcem lepšate naše dneve. Čeprav vemo, da je vso to pomoč težko zagotavljati, da je vse zelo drago in da nas je veliko, vseeno upamo, da vam to ne predstavlja velikega bremena.

Hvala vam še enkrat, ker ste nam s svojo plemenitostjo pokazali, da vseeno nismo sami.

Prejmite iskrene pozdrave!

Begunci iz Bosne in Hercegovine
Zbirni center Tolmin

Banjaluški škof Komarica izoliran

Kot smo pisali, so zastopniki vseh treh veroizpovedi v Banja Luki podpisali skupno izjavo o mirnem sožitju vseh prebivalcev. Toda med tem časom so Srbi zavzeli mesto in zahtevali od škofa, naj pozove katoličane, naj v 48 urah zapustijo Banja Luko in se izselijo. Škof se je uprl; od takrat živi izoliran v svojem stanovanju. V Banja Luki živi okrog 90 tisoč katoličanov ali 15% prebivalstva. Za škofa se je zavzel tudi p. Werenfried van Straaten, ki je po zadnji vojni ustanovil mednarodno gibanje »Kirche in Not« ali »Cerkev v stiski«, ki je silno veliko pomagala po letu 1945 beguncem, ki so jih pregnali iz vzhodnih držav, in še vedno pomaga vsem potrebnim v državah nekdanjega realnega socializma.

Otroci iz kolonije v Comegliansu pred gorsko kočo Tolazzi nad Forni Avoltri

Radovednost me je gnala, da sem šla pogledat, kako se kaj imajo naši otroci v gorski koloniji v Comegliansu v Karnijskih Alpah. Ko sem prišla med gore in zelene gozdove, se mi ni zdelo res, da lahko pošteno diham po zadušljivi tržaški vročini. Blagor otrokom, ki so lahko tu na svežem zraku, sem si mislila.

Sprejel me je prijazen živčav na prostranem šolskem dvorišču. Otroci namreč stanujejo v veliki šolski stavbi med drevjem. Po kosilu in po večerji se lahko v senci igrajo na dvorišču. Čez dan je stavba prazna, če izvzamemo podjetno kuharico in njeno pomočnico ter snažilke in garderobierke, ki imajo veliko dela. Tu je tudi nepogrešljivi ekonom Dominik Hvalič, ki hodi po nakupih, ko ne dela računov in programov o tem, kaj se bo nudilo lačnim žledčkom.

In otroci? V dvoranci pred spalnicami sem opazila velik narisan in napisan program za vsak dan posebej. Krajši sprehodi do igrišča ali do bližnje cerkvice, daljši sprehodi med gozdovi do sosednjih vasi kot so Ravascletto, Tualis, Ovaro in Ovasta, ali do reke, kjer lahko otroci brodi po nizki vodi. Celodnevni izlet v vas Collina in do gorske koče Marinelli. Turnir »Med dvema ognjemak«. Ogled risanke o Bianki in Berniju ter »Sneguljčica in sedem palčkov« za manjše otroke, ogled filma »Pleše z volkovi« za večje. Za predvajanje risank in filmov imajo na razpolago občinsko dvorano v stavbi, kjer je pred leti bivala kolonija. Tu je tudi veliko igrišče za tenis in odbojko. Nogometno igrišče je na drugem

koncu vasi.

In ko pada dež? Letos ga je bilo tu za časa kolonije malo. V tem primeru se otroci lahko razgibljejo in igrajo v šolski telovadnici, kjer tudi vsako jutro telovadijo. O teh igrah pričajo barvne fotografije na panoju v dvoranci. Še lepše so tiste fotografije, ki kažejo, kako se otroci brezskrbno igrajo na prostranih travnikih med gozdovi in gorami in kako se vzpenjajo do gorskih koč. Eno steno dvoranice krasijo otroške risbe in lepljenke: iz zelenih listov so nekateri otroci sestavili čudovito zeleno kačo, fantastične metuljčke, piščanca, pikapolonico... Narisali so tudi zemljevid Comegliansa in krajev, ki jih obiskujejo. Zbrali so majhen herbarij za te kraje značilnih rastlin.

Vse to so občudovali starši v nedeljo, 26. julija, ko so prišli na obisk. Otroci so jih na dvorišču pod drevjem pozabavali s petjem in skeči. Navdušeno so prepevali vsi, od najmlajšega do najstarejšega. Tako lepo so nastopili, da so bili nagrajeni ne samo s ploskanjem, ampak tudi z veseljem lajanjem psička, kar je vse spravilo v smeh. To lepo petje, ki ga spremlja mladi ravnatelj s kitaro, in še kaj zraven bomo lahko slišali po radiu Trst A kdaj kasneje.

Toda otroci se tu ne samo zabavajo in s sprehodi krepijo telo. Vodijo jih ravnatelj Moreno Vertovec in štiri vzgojiteljice. Vsi so mladi, zelo vestni in podjetni ter jemljejo svojo nalogo resno. Že pred odhodom v kolonijo so se zbirali in pripravljali programe in pripomočke za boljši uspeh kolonije. Tudi tu se zvečer se-

stanejo in složno načrtujejo delo. Opazila sem, da polagajo veliko važnost na ekološko vzgojo. O tem pričča tudi pesem, ki so jo med drugimi peli: »Mrtva reka, kam hitiš,... kje zelenje vse je zdaj, kje so ribe, tvoj sijaj?«, so spraševali otroci v upanju: »... a morda nekoč pa le čista reka vrneš se.«

Tudi narodnostna in verska vzgoja, na katero Slovenska Vincencijeva konferenca, ki to kolonijo organizira, mnogo polaga, ne manjka, a je podana nevsiljivo in v praksi. Kje se še moli pred jedjo in po njej? V tej koloniji se. Skupno molijo tudi jutranjo in večerno molitev. Škofov vikar g. Vončina je bil tako prijazen, da je prvo soboto otroke spovedal, jim maševal in govoril. Zadnjo soboto pa ni bil prost nobeden naših duhovnikov, zato so šli otroci k italijanski maši. G. župnik jim je z veseljem dovolil, da so zapeli pri darovanju in pri obhajilu, drugo je pel domači zbor. Tako so se vrstile pesmi v slovenščini in v furlanščini. Lepo je bilo videti, ko so mnogi naši otroci stopali v strnjeni vrsti k sv. obhajilu.

V koloniji je vladalo zelo vedro razpoloženje in otroci so izjavljali, da so v njej radi in da bodo prihodnje leto spet prišli. Dvajset dni bivanja med gorami na zelenih travnikih in v smrekovih gozdovih jim je koristilo, da so se telesno okrepili. Kar pa je tudi zelo važno, zabavali in igrali so se v prijetni družbi svojih sovrstnikov in se navajali na življenje v skupnosti.

N.M.

Predsednik republike sprejel m. Terezijo

Oscar Scalfaro, predsednik republike, je v privatni avdienci sprejel m. Terezijo iz Kalkute. Sprejel jo je na Kvirinalu v petek, 31. julija, ob 10. uri. Z njo se je zadržal v razgovoru 40 minut. O čem sta govorila, ni prišlo v javnost.

M. Terezija je zaprosila za avdienco kmalu potem, ko je bil Scalfaro izvoljen za predsednika. Pisala je: »Bogu sem se zahvalila za ta dar, ki ga je hotel dati Italiji.«

Sestre matere Terezije imajo svojo hišo v Rimu na griču San Gregorio al Celio; to ni daleč od Koloseja.

Ob 50-letnici smrti sv. Bogdana-Leopolda Mandiča

Temu namenu se je neprestano daroval kot žrtev. Saj je sam zapisal: »...Vsaka duša, ki me prosi zakramentalne odveze, bo torej moj Vzhod. Dvojno poslanstvo moram vršiti v življenju: pomagati mojemu ljudstvu - s prizadevanjem za duše v spovednici.« In ko je postal v Padovi ravnatelj kapucinskih študentov, je v tem smislu vplival in vzgajal tudi mladino.

P. Bogdan-Leopold ni doživel, da bi videl vsestranski razvoj ekumenskega gibanja v letih po koncilu. Bil je le velik sanjač. V preroškem duhu pa je že videl uresničenje teh svojih želja. Imel je neko preroško intuicijo, da bo do edinosti kristjanov tudi res prišlo. Večkrat je ponavljal in zapisal še leto dni pred smrtjo: »Izven dvoma je, da se bo velik dogodek edinosti med kristjani tudi res dovršil.«

Danes so sicer razmere v njegovem rojstnem kraju in še marsikje na Vzhodu in na Balkanu silno težke in ne preveč obetajoče za ekumensko gibanje. Vendar smemo zaupati svet-

niškemu sanjaču, da nam bo tudi iz večnosti pripravil boljše čase in nepredvidene rešitve. Ostal bo vsekakor klicar k edinosti in spravi z Bogom v zakramentu sprave in spravi med ljudmi. V sebi je nekako združeval Vzhod in Zahod, razpet med dva svetova. Veliko je v ta namen tudi trpel in molil. Ko obhajamo te dni 50 let od njegove smrti, naj nam ostaja še naprej kašipot k Bogu v vertikali navzgor, pa tudi k bratom in sestram v horizontali navzven, dokler se ne uresniči tudi nad današnjim rodом zveličavni načrt sprave in odrešenja.

Angel Kosmač

(Konec)

Pripis: avtor dr. Angel Kosmač je tudi zavzet pobudnik za spoznavanje našega svetnika Leopolda. Ekumensko središče pri Domju hoče biti nekaj trajen izraz hvalečnosti za izkazane milosti na njegovo priprošnjo. Vsakoletna praznovanja v maju pa priključijo na ta kraj lepo število častilcev, čeprav se za usliša-

ne prošnje ne vodi nobenega seznama. Velika slika sv. Leopolda v kapeli pri Domju diha tiho veličino dobrote in božjega usmiljenja, ki se je strnila v njegovi skromni osebi.

Ob 50. obletnici njegove smrti (30.7.1942), ko se je v Padovi razširil glas »umrl je svetnik«, je dr. Kosmač smatral potrebno, da se mu na kraju njegovega delovanja oddolžimo za veliko ekumensko žrtev. To smo storili 27.7. z enodnevnim romanjem na njegov grob.

Nepoškodovana celica njegove spovednice in Marijin kip, pred katerim je p. Leopold molil (spomin na silovit bombni napad v zadnji vojni), sta še vedno predmet številnih častilcev sv. Leopolda. Saj vidimo v tem očitno božje sporočilo, kako je v božjih očeh dragocena služba zakramentalne milosti sprave, ki v duše prinaša božji mir, tolažbo in vedrino. Tudi 312 debelih knjig na ogledu v samostanu priča o Leopoldu, prijatelju vsakega človeka in posredniku božjega usmiljenja.

F.V.

Vroče tržaško politično poletje

Strankam ostaja le še malo časa za osnivanje večin na tržaški Občini in Pokrajini. Ta teden bo za oblikovanje občinskega in pokrajinskega odbora odločilen. Trenutno pa ni kdovekakšnih izgledov, da bi se politična situacija na Tržaškem razpletla. Na Pokrajini sicer sije kak žarek upanja, na Občini pa se stranke ne utegnejo dogovoriti o oblikovanju upravne večine in odbora. Trst tvega torej novo komisarsko upravo, kar bi pomenilo katastrofalno oceno za tržaške politične kroge.

Seveda smo Slovenci skoraj popolnoma izključeni iz pogajanj. Stranka Slovenske skupnosti je imela sicer vrsto srečanj z ostalimi političnimi silami v Trstu, vendar premik na desno, kateremu smo bili priče na zadnjih političnih in upravnih volitvah, v bistvu izključuje možnost, da bi bili Slovenci prisotni tam, kjer se odloča. Bolj kot napadom smo v tem trenutku priče nekemu organiziranemu ignoriranju Slovencev in njihovih zahtev. Za tržaške politične kroge torej sploh ne obstajamo.

Medtem se nadaljuje agonija tržaškega gospodarstva. Padla je odločitev, da bodo plovno družbo tržaškega Lloyda združili z genovsko plovno družbo. V mestu je zaradi tega nastal vik in krik, saj je Lloyd eden izmed simbolov (nekdanje) tržaške gospodarske moči.

Se tržaški politiki zavedajo propa-

da njihovega mesta? Si zatiskajo oči pred stvarnostjo ali pa skušajo vse to izkoristiti v lasten interes? Vsekakor je žalostno, da se na prvi seji novoizvoljenega občinskega sveta daje prednost diskusiji o potrditvi neodvisnega svetovaleca SSK prof. Sama Pahorja kot pa tudi krizi npr. švedenjske železarne, kjer na stotine delavcev tvega izgubo delovnega mesta.

ZGONIŠKA OBČINA KUPILA DEL VOLNIKA

Kot znano je pretekli teden zgoniška občina kupila del hriba Volnik, točneje gozd Žeknje s površino 760.000 kvadratnih metrov. Pretekli petek je občinski svet z glasovi t.i. napredne liste potrdil ta nakup. Svetovalci Slovenske skupnosti so se vzdržali.

Na splošno je ocena za ta nakup pozitivna, saj je zemljišče, ki je bilo prej last podjetnika Cardarellija, predsednika družbe Fintour, postalo javna last, kar bi utegnilo razbremeniti zasebna zemljišča v okviru uresničitve kraškega parka. Nekateri se tega dogodka veselijo tudi zato, ker je gozd Žeknje v bistvu zopet prišel v slovenske roke. Nekateri pa zopet niso tako veseli, ker pravijo, da bi bilo tista sredstva (580 milijonov lir) bolje nameniti mladim slovenskim parom, ki iščejo hišo ali stanovanje.

Na Repentabru posvetitev Mariji

Iz leta v leto skozi stoletja verniki na Veliki Šmaren romajo na razna Marijina božja pota. Med njimi je tudi Repentabor, biser Krasa. Že od leta 1312 kraljuje med tržaškim Krasom s pogledom na tržaški zaliv. Verni ljudje so ves ta čas radi prihajali na Repentabor k Materi božji po pomoč ali pa v zahvalo za prejete milosti.

Letošnje leto bo Repentabor ponovno na poseben način središče vernega slovenskega tržaškega človeka. Skupaj s Slovenci doma in po svetu se bodo tudi člani naše krajevne Cerkve posvetili Materi božji. Posvetitev bo na sam praznik ob 17. uri. Bogoslužje in posvetitev bo opravil skupaj s svojimi duhovniki škofov vikar za Slovence g. Franc Vončina. Po maši bodo kot ponavadi pete liturgije v cerkvi.

Praznovanje se bo začelo že na predvečer z vigilijo ob 20. uri. Naslednji dan bo prva romarska sveta maša ob 8. uri zjutraj. Ob 10. uri bo maševal repentaborski župnik Tone Bedenčič. Po 16. letih odhaja v jeseni na študijsko izpopolnjevanje. Ob 12. uri bo tiha sveta maša. Popoldanska pobožnost s posvetitvijo bo ob 17. uri. Prilika bo tudi za sv. spoved. Naslednji dan bo praznovanje zavetnika župnije sv. Roka. Slovesna sv. maša bo ob 10. uri. Popoldne bodo večernice ob 18. uri, nato nas bodo s kratkim programom pozdravili letošnji slovenski maturantje iz Argentine.

Zvečer pa bo ob 20.30 koncert za orgle in zbor. Poleg nekaterih klasičnih del bosta skladatelj in organist Maks Strmčnik ter dekliški pevski zbor iz Cerkelj pod vodstvom zborovodje Damijana Močnika izvajala najnovejša skladateljeva dela. Na prvovrstno kulturno in versko doživetje ste vabljeni v čimvečjem številu.

Vse dni že od 13. avgusta naprej

bodo s kraškimi dobrotami in dobro kapljico kot že vrsto let postregli gostoljubni domačini. 15. in 16. avgusta vas pričakuje Repentabor.

T.B.

Sožalje

Ob prerani izgubi Andreja izreka težko prizadeti družini Petkovšek vse svoje sožalje

Slovenska skupnost Sv. Ivan-Lonjer-Katinara

Jubilej božje poti v Strunjanu

Letos mine 480 let od Marijinega prikazovanja v Strunjanu. Glavno praznovanje bo na praznik Marije Vnebovzete.

Zvečer pred praznikom bo ob 19. uri somaševanje vodil provincial Polikarp Brolih. Po maši bo koncert Marijinih pesmi, potem procesija z lučkami in še molitvena noč za romarje.

15. avgusta bo glavna jubilejna slovesnost.

Ob 7. uri bo maša v slovenskem jeziku z ljudskim petjem. Maševal bo novi župnik p. Dominik Ploj. (Prejšnji župnik p. Božidar Rumpler, ki je bil pred leti župnik na Proseku, je odšel v frančiškanski samostan pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah.)

Ob 8.30 bo sveto mašo v italijanskem jeziku daroval tržaški škof msgr. Lovrenc Bellomi. Pel bo zbor italijanske skupnosti iz Pirana.

Ob 10. uri bo slovesna maša. Somaševanje bo vodil bivši koprski škof dr. Janez Jenko. Peli bodo združeni zbori.

Ob 12. uri bo maša v italijanskem jeziku, ki jo bo daroval provincial frančiškanov iz Trenta.

Ob 17. uri bo še maša v slovenskem jeziku. Pel bo domači moški zbor.

Gorici hočejo vsiliti šolo za finančne stražnike

Kot smo napovedali, je v preteklih dneh potekala v goriškem občinskem svetu burna razprava o tej zadevi. Prišli so na dan dodatni podatki o veliki šoli za finančne stražnike, ki jo nameravajo zgraditi v Gorici. Predvsem gre za takozvano vojaško tajnost, ki naj bi krila vso zadevo, tako da bi lahko prišlo do gradnje tudi mimo mnenja goriške mestne uprave in po postopku, ki mu sledi vojska, kadar gradi svoje objekte. Temu so se razne politične sile zoperstavile, ker očitno šola, taka kot je narisana, ne vsebuje elementov za državno obrambo; poleg tega črpa finančna sredstva iz Osimskih sporazumov, kar se spet ne sklada z vojaško tajnostjo. Vsekakor je pri tej zadevi veliko nejasnosti in polresnic, ki bi jih politične sile pa tudi javnost v Gorici rade razčistile. Ni jasno niti, kakšen obseg bo imela šola. Trenutno se govori o 300 inštruktorjih in o 700 učencih. V resnici pa bi se kaj lahko zgodilo, da bi to število še kako naraslo v prihodnjih letih. To lahko sklepamo tudi iz dejstva, da ni nobene prave garancije, da bo ostalo letališče; govorijo sicer o novih hangarjih in o novi asfaltirani trasi, vendar za to ni potrebnih sredstev.

Problem Štandreža in uničenja te vasi s priselitvijo vseh teh novih ljudi z italijanskega juga zanima samo nas in redke predstavnike v Krščanski demokraciji; ostali se ob tem argumentu celo škandalizirajo, kot na primer socialist Devetag, ki je ironiziral ob tem, da nekateri govorijo o rušenju goriškega ekosistema.

Ob vseh teh ugotovitvah je Slovenska skupnost sklenila, da voli proti šoli za financarje; takemu glasovanju bi sledila verjetna izključitev stranke iz večine, kar je stranka pripravljena sprejeti. Vendar je bilo glasovanje zaradi ostrega nasprotovanja velikega števila svetovalcev preneseno na prve dni septembra. Ker obstaja konkretna možnost, da gredo načrtovalci z deli naprej, je naša stranka pristopila k akciji za občinski referendum o tej zadevi; ker je potrebnih 1500 podpisov, vabimo občane, naj se javijo na volilnem uradu in podpišejo zahtevo.

Na Barbano in v Oglej

V nedeljo, 26. julija 1992, smo popoldne na god sv. Ane Biljenci imeli župnijsko romanje na Barbano. Udeležilo se ga nas je okrog 150 ljudi. Za prevoz smo imeli tri avtobuse in en osební avto. Namen romanja je služil pripravi na posvetitev slovenskega naroda Materi božji.

Duhovni voditelj romanja je bil gospod župnik Ljubo Marc, ki je tudi daroval sveto mašo, med katero je prepeval domači pevski zbor.

Na Barbano nas je pozdravil oče frančiškan, ki nam je povedal kratko zgodovino božje poti.

Domov grede smo se za kratek čas ustavili v Ogleju, kjer smo želeli obiskati starodavno baziliko. Žal smo bili prepozni. Bazilika je v nedeljah popoldne odprta le do 19.30 ure. Še tri minute so manjkale do navedene ure, ko smo z avtobusi prišli tja. Oskrbniki sta kljub pravnici, da bi nam dovolili ogled svetišča, vrata zaprli z izgovorom: »Medve imava že zadosti. Tu sva že od 9. ure zjutraj.« Gotovo sta bili že utrujeni, pa vendar nas je to razočaralo in nam nekoliko skalilo sicer lepo in prijetno romarsko popoldne.

T.K.

OBISK SLOVENSKE MATURANTOV IZ ARGENTINE NA GORIŠKEM

Lansko leto je prvič prišla skupina slovenskih maturantov iz Argentine v Slovenijo. Obiskali so tudi Goriško in se srečali z našimi mladinci.

Tudi letos bo prišla v Gorico skupina 25 maturantov iz Argentine.

Prihod je predviden za 12. avgust. Istega dne zvečer je na programu srečanje. Kot lansko leto bodo mladi iz Argentine prenočili po družinah in naslednjega dne nadaljevali pot v Koper.

Kdor je pripravljen sprejeti na prenočišču enega ali več mladih je naprošen, da to sporoči na sedež SSO v Katoliški dom v dopoldanskih urah, na telefon 536455.

Organizatorji srečanja, SSO in mladinske organizacije, se že sedaj zahvaljujejo za sodelovanje.

Listnica uredništva

Še vedno dobivamo pisma in dopise brez pravega imena. Takih pisem in dopisov ne objavljamo več. Tako nam je neki M.O. poslal zanimivo pismo, ki ga pa ne objavimo, če nam ne pošlje svojega pravega imena. Imejmo zaupanje do uredništva, za katero velja »uredniška tajnost«.

MEDŠKOFIJSKI ODBOR ZA ŠTUDENTE v sodelovanju z Mladinskim odborom Slovenske prosvete prireja

II. Drago mladih - »Med kariero in domom«

od 2. do 4. septembra 1992 v Finžgarjevem domu (Marijanišču) na Opčinah,

Program:

sreda, 2.9.

- ob 17.00 g. Uran, dekan šentviške dekanije: uvodno predavanje, ki bo nakazalo teme srečanja »Med kariero in domom«

- ob 20.00 dramska uprizoritev amaterskega gledališča

četrtak, 3.9.

- ob 10.00 okrogla miza: »Etika in podjetništvo«; gostje bodo priznani in uspešni podjetniki, ki kljub poslovnemu uspehu verjamejo v etiko in vero.

- ob 14.00 izlet po tržaškem Primorju.

- ob 20.00 nastop zanimive osebe in družabni večer

petek, 4.9.

- ob 10.00 pričevanje »Križa zakona«; dva para, en že poročen in drugi, ki se šele pripravlja na poroko, nam bosta povedala kaj več o svojem življenju v dvoje oziroma o svojih težavah v skupnem življenju in njihovem reševanju

- po kosilu zaključek

Cena udeležbe vseh dni bo javljena kasneje, v informaciji: znašala bo okoli 20.000 ITL v tolarški protivrednosti in se plača na kraju samem.

Prevoz po lastni izbiri - do Opčin pelje vlak.

Informacije in prijave: Medškofijski odbor za študente, Jurčičev trg 2, Ljubljana, tel. 211 - 136 in 223 - 864.

Slovenska prosveta, ul. Donizetti, 3 tel. 370846

Slovenci v Krminu Priziv na TAR

V sredo, 29. julija je TAR (deželno Upravno sodišče) razpravljalo o prizivu Slovencev v občini Krmin proti dveh točkam Statuta. Gradnik, Keber, Sirk in Kenda so v imenu Slovencev v Krminu vložili rekurz na sodišče proti omejevalnim členom statuta, ki postavlja Slovence le v zaselke Ceglo, Novali, in Plešivo. Drugo določilo statuta pa se nanaša na finančne ukrepe v korist Slovencev, vendar so ti pogojeni glede na razpoložljivost.

Zakaj je bilo treba te člene vnesti v občinski statut, ni nikomur jasno. Bilo pa je zelo jasno Slovencev na tem jezikovno mešanem področju, ki so se že od vsega začetka zavedali, da s tem občinska uprava hoče omejevati njih delovanje na narodnem področju in omejevati njihovo prisotnost. Ne pozabimo, da je občinska uprava pred leti odobrila takšen sklep o prisotnosti Slovencev v občini, na katerega se danes pravzaprav sklicuje statut. Ko je vlada odobrila Maccanicov osnutek, so se upravitelji občine takoj zglasili na notranjem ministrstvu, da bi opredelili teritorialno prisotnost Slovencev le v treh zaselkih. Slovenci v Krminu, ki stanujejo drugod, bi bili diskriminirani v kolikor niso prisotni na »zaščitenih« področjih. Kakšno grobo kršitev ustavnih načel o zaščiti vsebuje takšna opredelitev in posredno tudi statut ni vredno diskusije. Zakaj je bilo treba povedati, in to izrecno v členih statuta, da bodo Slovenci deležni finančnih dotalij glede na razpoložljiva sredstva, je bilo rekurentom razumljivo!

Od tod priziv na TAR, ki sta ga pripravila odv. Močnik in podpisani dr. Renzo Frandolič. Za priziv se je zavzel tudi SSO, ki je zagotovil vso moralno in gmotno podporo za pravdne stroške in to je treba poudariti! Slovenci v Krminu se namreč pritožujejo, da nimajo veliko pomoči od zunaj, zlasti pri njihovih pobudah na narodnostnem področju.

Na razpravi je bila zavrnjena zahteva tožiteljev za takojšnjo zamrznitev cenzuriranih členov. Sodišče ni bilo mnenja, da predstavljata ta člena hudo in nepopravljivo škodo. Tudi občina je na razpravi prek svojega odvetnika dala vedeti, da ne namerava tolmačiti restriktivno omenjena določila statuta.

Zato ostaja vse pri starem, le razprava o vsebini se bo nadaljevala pritožbe. Če se občina ne bo hotela prilagoditi zahtevam Slovencev, se bo morala zagovarjati pred sodnikom! To je vsebina sporočila zavednih Slovencev iz Krmina!

Renzo Frandolič

OBLETNICA

6.8.'91 6.8.'92

MARIJA FRANCOVIG vd. LEHHISSA

Mama, vedno si z nami.

V Katoliški knjigarni dobite kaseti

»MARIJA SKOZ' ŽIVLJENJE«

in

»MARIJINO ŽIVLJENJE V NJENIH PRAZNIKI« v izvedbi

MPZ Anton Foerster

in Komornega zbora

Anton Foerster.

obvestila

Duhovne vaje za duhovnike bodo v Domu Le Beatitudini v Trstu 24., 25. in 26. avgusta. Vodil jih bo štiski opat. p. Anton Nadrah. Priglasite se po telefonu Doma Le Beatitudini št. (040) 566-244.

31. srečanje slovenskih duhovnikov iz zamejstva in zdomstva bo od 17. do 19. avgusta 1992 v hiši Šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu. Predava: dr. Jože Marketz, mag. Vinko Ošlak in koprski škof msgr. Metod Pirih.

V Marijini cerkvi na Pečah pri Boljuncu bo na viljo Marijinega vnebovzeta, 14.8., ob 18. uri sv. maša.

Shod Marijine družbe v Gorici v nedeljo 9. avgusta odpade zaradi vročine.

Srečanje treh dežel se bo vršilo na Rakovniku pri Ljubljani in sicer v soboto, 22.8., ob 11. uri. Tega mednarodnega srečanja se bodo udeležili kot vedno škofje in verniki iz ljubljanske, celovške in videmske nadškofije. Letos se bo tega srečanja udeležil tudi tržaški škof ter škofov vikar za Slovence. K tej maši so torej vabljeni tudi verniki iz tržaške škofije.

Žene in starejša dekleta, ki se nameravajo udeležiti duhovnih vaj, ki bodo v »Le Beatitudini« nad Trstom od pon. 31. avgusta, do srede, 2. septembra, naj se čimprej vpišejo pri gđ. Dori Kosovelovi (763406). To zaradi izrednega voditelja in pa zaradi omejenega števila sob v domu.

Slovenska Vincencijeva konferenca nadaljuje z nabirko za begunce v trgovini Fortunato v Trstu. Iskrena hvala za prispevke!

Koncert Vodopivčevih cerkvenih pesmi

Združenje cerkvenih pevskih zborov (Gorica) pripravlja v prvi polovici oktobra koncert Vodopivčevih cerkvenih pesmi v župnijski cerkvi v Štandrežu. Prireditve se uokvirja v letošnje spominske proslave ob 40-letnici skladateljeve smrti. Prosimo zbere, ki nameravajo sodelovati, naj to javijo odboru Združenja (Riva Piazzutta 18) in naj navedejo tudi naslove treh pesmi, najkasneje do 31. avgusta.

Odbor ZCPZ

DAROVİ

Ob obletnici smrti Mare Žagar daruje mati Marija 50.000 lir za Marijin dom v Rojanu, sestra Dorica pa za sklad »Mitja Čuk« 50.000 lir.

V spomin sina Franca Mijača daruje mama Angela po 50.000 lir za cerkveni zbor pri Sv. Ivanu v Trstu, Marijin dom, Katoliški glas in za Mladiko.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Karmela Zadnik Gruden 40.000, Mimi Kobal v spomin Mare Piculin Posega 50.000; v spomin dr. Franca Mijača: E.F. 20.000, Livija Kocijančič z družino 50.000, družina Boris Čok 50.000 in Ondina Umek 50.000 lir.

Za Sveto Goro: nečak daruje v spomin na Antonijo Živec 50.000, Giorgia S., Ts 200.000 lir.

Za revne otroke v misijonih: Giorgia S., Ts 1.200.000 lir.

Katarina Rakar za slov. misijonarje 100.000 in za Sv. Goro 100.000 lir.

Za begunce iz BiH: K.B. 200.000 lir.

Za Katoliški glas: ob potovanju na Škotsko Anica S. 50.000 lir.

Makuc Ana za lačne po svetu in za M. Terezijo po 50.000 lir.

Rupa-Peč: namesto cvetja na grob pok. Sonje Cijan so darovali Štefanija Malič in hčere 50.000 za cerkev na Peči, 50.000 za Katoliški glas; namesto cvetja na grob Zorke Malič so darovali otroci 250.000 za domačo cerkev in 100.000 za pečanski cerkveni pevski zbor.

N.N. za slov. Karitas 500.000 in za Katoliški glas 500.000 lir.

Za Slovensko Karitas za begunce: go-spa Kristina Magajna 50.000; razni dobrotniki v trgovini Fortunato 335.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

radio

Sporod od 9. do 15. avgusta 1992

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder. Otroci umetnosti: »Nikolaj Rimski-Korsakov«. 11.10 Slovenska lahka glasba. 11.45 Vera in naš čas. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Tržaški štempiharji. 17.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1941 - 1945. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?« 12.40 Zborovska glasba. Moški zbor Jezero iz Doberdoba vodi Ivan Klanjšček. 15.00 Mladinska nadaljevanika: »Skrivnost Etruščanov«. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.30 Boris Kobal: »Ona + jaz = oba« - slike iz zakonske idilike.

Torek: 8.10 Jože Plečnik v spominih Vinka Lenarčiča. 8.50 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?« 13.20 Glasba po željah. 14.30 Dobrodošlo, poletje! O hobbyjih in prostem času. 15.00 Mladinska nadaljevanika: »Tajno društvo PGC«. 1. del. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Ciril Kosmač: »Prazna ptičnica«.

Sreda: 8.10 Jože Plečnik v spominih Vinka Lenarčiča. 8.35 Slovenska lahka glasba. 10.10 Koncert v repentabski cerkvi. Skupina Gallus Consort. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?« 12.00 Krščansko socialno gibanje na Primorskem. 12.40 Zborovska glasba. Akademski pevski zbor Boris Kraigher iz Maribora vodi Stane Jurgec. 15.00 Mladinska nadaljevanika: »Tajno društvo PGC«. 2. del. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna.

Četrtek: 8.10 Joško Kragelj: Simon iz Ruta. 8.50 Slovenska lahka glasba. 11.45 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?« 13.20 Glasba po željah. 15.00 Mladinska nadaljevanika: »Tajno društvo PGC«. 3. del. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Joško Kragelj: Simon iz Ruta. 8.45 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?« 12.40 Zborovska glasba. Oktet Jelovica; umetniški vodja Tomaž Tozon. 15.00 Mladinska nadaljevanika: »Tajno društvo PGC«. 4. in zadnji del. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Črnske duhovne pesmi. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?« 14.10 Z naših prireditve: Melodije morja in sonca. II. del (ponovitev). 15.00 Mladinski oder: »Bogar Meho in Marija«. 16.45 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Tržaški štempiharji.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina 1/70%
Dovoljenje pokr. pošne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000
Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA